

Metody sociálního výzkumu

2. Ročník, LS 2010

VOŠ Jabok

ETF UK

Příklady sociálních výzkumů

- **evaluační výzkumy** – jak kvalitní služby poskytuje poradna pro nezaměstnané?
- **výzkumy veřejného mínění** – Jak se lidé staví k neziskovým organizacím?
- **efektivita provedených opatření** – Mělo projektové vyučování smysl?
- **způsob práce v organizacích** – Pracuje sociální odbor na úřadu dostatečně efektivně?
- **sociální struktura a spravedlnost** – Jak se liší šance na vzdělání u dětí vzdělaných a nevzdělaných rodičů?

Cílové kompetence

- přehled o základních variantách výzkumů
- položit výzkumnou otázku
- formulace hypotéz
- sestavení dotazníku
- distribuce dotazníku
- jednoduché vyhodnocení – popisná statistika
- interpretace tabulkového materiálu a zveřejňovaných výsledků výzkumu.

Sociální výzkum - definice

- výzkum sociálních jevů
  - všechno, co nějak souvisí se společností lidí (skupina lidí, stát, organizace, kultura, konkrétní aktivita, rozložení volného času, mentalita, ...)

Smysl sociálního výzkumu

- Problém dostupnosti informací pro laický každodenní pohled
- Problém zkreslení „selského rozumu“

Požadavky kvality kladené na výzkum

- Nezáujatost
- Objektivita
- Kontrolovateľnosť
- Exaktnost
- Diferencovanost

Dva základní typy sociálního výzkumu

- Deskriptivní – cílem je popsat nějaký stav (otázka jak)
- Explanační – cílem je vysvětlit nějaký stav (otázka proč)

Problémy při sociálním výzkumu

1. Nutnost definovat cíl co nejpřesněji a rozpracovat pojmy

Zásady:

A: definovat jasně cíl výzkumu (výzkumná otázka)

B: Vybírat si pro výzkum konkrétní a úzké otázky, nikoliv obsáhlá témata

C: Analyzovat obsah pojmů, které používám

Ad A:

- Tématem výzkumu bude fungování VOŠ Jabok a kvalita této školy.
- Výzkum se bude zabývat problematikou bezdomovectví a jeho příčin.
- Budu zkoumat, jak se žije lidem s mentálním postižením

Ad B:

- Jaký má ženský exkluzivní časopis Cosmopolitan vliv na jednání a myšlení ženy? Proč se většina dnešních žen a dívek řídí radami tohoto magazínu a věří, že jen díky němu se stanou žádanějšími a chytřejšími, než jejich neinformované vrstevnice? To jsou otázky, kterými se budu ve svém projektu zabývat. Cílem mého tématu je zjistit, proč je pro mnoho dnešních žen a dívek časopis o módě a vztazích nepostradatelnou součástí životního stylu.

Ad C:

- Zajímá mě problematika sociálního postavení cizinců v České republice.
- Denně se setkáváme s handicapovanými lidmi, a proto mě zajímá jak reagují zdraví jedinci na lidi s fyzickým handicapem.
- Základní výzkumnou otázkou je to, jak jsou klienti nízkoprahového klubu spokojeni s nabízenými službami.

Specifikace pojmů

- Religiozita
- Školní úspěšnost žáků
- Zkušenost s drogou
- Rodinná situace
- Pracovní nasazení

Problémy při sociálním výzkumu

2. Sociální realita často zachytitelná jen skrze indikátory

potřebná informace:

je přímo pozorovatelná

není přímo pozorovatelná

dá se na ni přímo zeptat

nedá se na ni přímo zeptat

existují k ní dobré indikátory

neexistují k ní dobré indikátory

Obvyklé problémy týkající se dostupnosti informace

- Otázky na motivaci (Proč jste udělal to a to?, nebo Proč si myslíte to a to?)
- Otázky na znalosti (Znáte nový zákon o sociálních službách?)
- Otázky na lidské reakce (Jak byste zareagoval, kdybyste našel na ulici 1000 korun?)